

Školský časopis žiakov Súkromnej spojenej školy v Košiciach

HUMANK

1.číslo 2015/2016 zimné vydanie

NOVINKY:

Život v našej škole	str.3
Tvorba Humankov	str.9
Spoznaj svojho učiteľa	str.14
Náučné okienko	str.16
Zábavné okienko	str.18

OBSAH

PRÍHOVOR	2
ŽIVOT V NAŠEJ ŠKOLE	3
Noc výskumníkov 2015.....	3
Environmentálna jeseň 2015.....	3
Deň záchrany života.....	4
Tekviciáda.....	5
Hodina deťom - verejná zbierka.....	5
Karneval strašidiel.....	6
Úspech žiakov v súťaži školských časopisov.....	7
Vianočné besiedky.....	7
VIANOČNÁ ROZPÁVKA – výtvarná súťaž	8
Turistická vychádzka vo Viedni.....	8
TVORBA HUMANKOV	9
Literárna tvorba.....	9
Som hrdý Košičan.....	9
Nezmyselno-zmyselná.....	9
Avantgarda v básni.....	10
Pekný víkend.....	12
Moja najstrašidelnejšia kniha.....	12
Ja a kniha.....	12
Výtvarná galéria.....	13
SPOZNÁVAME SVOJHO OBLÚBENÉHO PÁNA UČITEĽA	14
NÁUČNÉ OKIENKO	16
ZÁBAVNÉ OKIENKO	18
Rozprávka nakoniec.....	18
Hlavalamy.....	19
Redakčná rada.....	21

PRÍHOVOR

Ahojte, milí Humankovia!

Stalo sa už tradíciou, že každý rok na našej škole vychádza školský časopis pod názvom *Humanko*. Časopis vychádza pod vedením Mgr. Miroslavy Vargovej v 2 obdobiach, a to v zime a v lete. Každý z nás rád sníva a má isté očakávania od života. Snom našej redakčnej rady bolo Vám, milým čitateľom, priniesť aktuálne novinky zo života našej školy, zaujímavosti a príspevky pre zábavu. Spoločne sme pracovali na jednotlivých rubrikách a snažili sme sa s členmi redakčnej rady Vám priblížiť skutočný školský život a vlastnú tvorbu. Výsledkom nášho spoločného úsilia na tvorbe časopisu bolo úspešné umiestnenie v súťaži školských časopisov, v ktorej sme získali 3. miesto v kategórii školských časopisov ZŠ a príslušných ročníkov 8-ročných gymnázií. Niektorí členovia redakčnej rady sa slávnostne zúčastnili 26. novembra 2015 v CVC Orgovánová 5 v Košiciach na odovzdávaní diplomov a cien spojených s krátkou besedou aj kultúrnym programom. Bola to pre nás všetkých naozajstná odmena za našu tvrdú prácu. Sme šťastní, že sa nám aj takto darí zviditeľniť našu školu. Bolo mi ct'ou spolupracovať so žiakmi na jednotlivých rubrikách časopisu.

Mgr. Miroslava Vargová

ŽIVOT V NAŠEJ ŠKOLE...

Noc výskumníkov 2015

Dňa 25.09.2015 v priestoroch obchodného centra Átrium Optima v Košiciach sa konal ďalší ročník podujatia Noc výskumníkov. Zúčastnení žiaci mali možnosť navštíviť vyše 40 vedeckých stánkov, ktoré boli pripravené pracovníkmi Slovenskej akadémie vied, Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, Technickej univerzity a ďalších odborných pracovísk v Košiciach. Žiaci 5. Ročníka základnej školy a sekundy sa mali príležitosť oboznámiť s poznatkami a objavmi z oblasti biológie, genetiky, fyziky, robotiky a chémie. Podujatie žiakov zaujalo a podporilo v nich záujem o vedu a výskum.

Environmentálna jeseň 2015

Tvorivé dielne majú v našom SŠKD už dlhodobú tradíciu. Práve v tomto jesennom období sa stretli deti I. až IV. oddelenia, aby si svojimi prácami pripomenuli všetky krásne farebné odtiene jesenného ročného obdobia. S veľkou radosťou sa pustili do vytvárania stromu z listov a do zdobenia panáčikov z gaštanov, textílií a rôznych doplnkov.

Deň záchrany života

Dňa 16. 10. 2015 sa v priestoroch Súkromnej spojenej školy, Starozagorská 8, konalo medzinárodné podujatie pod záštitou Európskej resuscitačnej rady pod názvom Deň záchrany života. Na podujatí sa zúčastnili všetky zložky záchranného systému SR a iné odborné spoločnosti, ako napr. Slovenský červený kríž, Hasičské prezídium, Letecká záchranná služba ATE, Operačné stredisko, Life Star Emergency, Asociácia Samaritánov SR, RZP, Horská záchranná služba, Záchranná služba Falck a iné.

Akcia začala o 13:00 hod. v priestoroch pavilónu A. PaedDr. Jana Pokorná privítala prítomných. MUDr. Monika Grochová, organizátorka projektu pre Košice, stručne informovala prítomných o význame akcie. Členovia záchranného tímu predstavili prítomným prezentáciu, potom žiaci 1.-5. ročníka Súkromnej základnej školy a sekundy A Súkromného gymnázia pracovali v tímoch. V rámci jednotlivých stanovíšť žiaci absolvovali inštruktáž určenú pre laickú verejnosť v oblasti kardiopulmonálnej resuscitácie, t.j. správne techniky pri prvej pomoci. Na akcii bol prítomný aj riaditeľ Falcku pre Košický kraj, MUDr. Jozef Karaš.

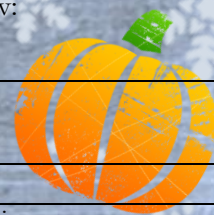
Na záver sa členovia záchrannej služby poďakovali žiakom aj učiteľom za pozornosť a spoluprácu, odovzdali žiakom diplomy. Žiaci poďakovali členom záchrannej služby formou vopred vyrobených pohľadníc. Akcia sa všetkým prítomným páčila.

Tekviciáda

Dňa 23.10.2015 sa žiaci zúčastnili na tradičnej akcii školy Noc duchov, ktorej súčasťou bola aj TEKVICIÁDA. Tohtoročných víťazov vyhlásila predsedníčka Detského parlamentu a Žiackej školskej rady Ivana Hajdušková a podpredsedníčka Detského parlamentu a Žiackej školskej rady Alexa Kalináčová. Víťazi získali diplomy. Umiestnenie žiakov:

Meno a priezvisko žiaka - trieda:	Druh ocenenia:
Dominika Dao Van - I.A	Najkrajšia tekvica
Elleanor Maxvel - IV.A	Najoriginálnejšia tekvica
Katarína Farbulová - IV.A	Cena poroty

Hodina deťom - verejná zbierka

Dňa 04. 12. 2015 sa žiaci našej školy a ich rodičia zapojili do verejnej zbierky Hodina deťom, čím podporili jeden z užitočných a jedinečných projektov zameraných na rozvoj osobnosti a tvorivosti u detí, rozvíjanie ich individuálneho potenciálu v závislosti od ich zdravotného stavu, talentu či hendikepu, skvalitňovanie školského prostredia, budovanie komunit i bezpečného prostredia pre deti, ale aj na intervenčné projekty, ktorých cieľom je riešiť problémové situácie detí.

Karneval strašidiel

Dňa 23. októbra 2015 sme v našej škole oslávili sviatok strašidiel – Halloween. Atmosféru príprav prezrádzala výzdoba školy a tried. Niesla sa v duchu magického, záhadného a strašidelného. Vchádzali do našej školy duchovia, čarodejnice, kostry a rôzne rozprávkové a strašidelné bytosti.

Priniesli so sebou tajomstvo, možno aj trochu strachu. Dobrú náladu priniesol aj kúzelník Jarini.

Po vzájomnom zoznámení

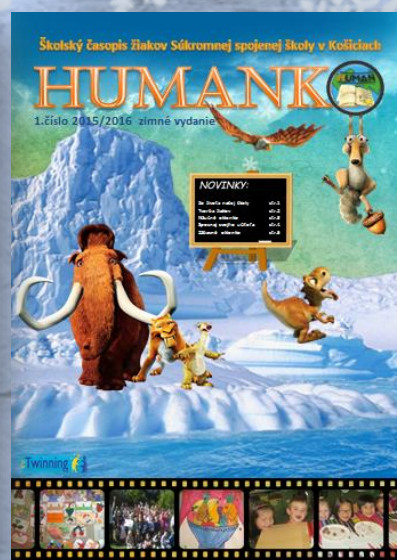
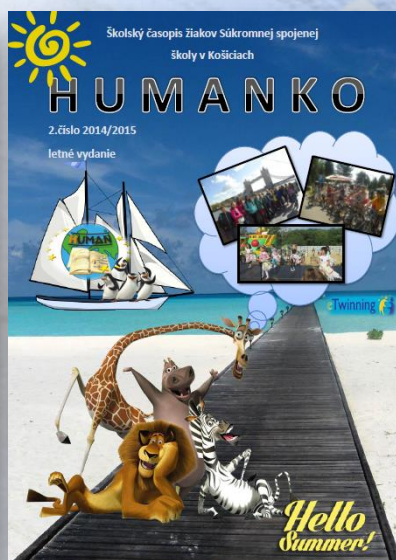
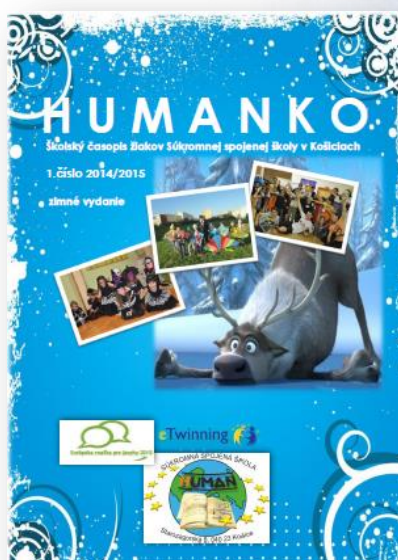
strašidiel sa začala Halloweenská párty, na ktorej strašidelka predvádzali svoje tanečné nadanie.

Úspech žiakov v súťaži školských časopisov

Žiaci školy sa zapojili s časopisom Súkromnej spojenej školy HUMANKO do súťaže školských časopisov o skleneného Centruška. V súťaži sa im podarilo získať 3. miesto v kategórii školských časopisov ZŠ a príslušných ročníkov 8-ročných gymnázií. Dňa 26.11.2015 o 13.30 hod. v CVČ Orgovánová 5 v Košiciach sa zúčastnili na odovzdávaní diplomov a cien spojených s krátkou besedou aj kultúrnym programom.

Vianočné besiedky

Atmosféru prichádzajúcich Vianoc sme mohli naplno prežívať od 15.12. do 21.12.2015 na vianočných besiedkach triedach. Krásne kultúrne darčeky v podobe vinšov, vianočných piesní, kolied a tancov precítili všetci prítomní. Herecké a tanečné výkony tých najmenších vyčarili úsmev na tvárach prítomných rodičov a starých rodičov.

Vianočná rozprávka – výtvarná súťaž

V mesiaci december 2015 sa žiaci 1.-5. ročníka Súkromnej základnej školy svojimi výtvarnými prácami zapojili do školskej výtvarnej súťaže VIANOČNÁ ROZPRÁVKA. Cieľom akcie bolo podporovať u detí vzťah k výtvarnému umeniu, vlastnú tvorivosť, prezentačné schopnosti a vzťah k vianočným tradíciám.

Žiaci školy hlasovacími lístkami rozhodli o tomto poradí:

- 1.miesto - Abigail Park (V.A)
- 2.miesto - Nina Nguyen (IV.A)
- 3.miesto - Maxima Dryjová (III.A)

Vít'azné práce boli zaslané do obvodného kola.

Turistická vychádzka vo Viedni

Prvá turistická vychádzka v rámci záujmového útvaru Cestovateľ v tomto školskom roku viedla na vianočné trhy do Viedne. Malí aj veľkí cestovatelia v dňoch od 04.- 05.12.2015 mali možnosť zažiť nádhernú vianočnú atmosféru v Bratislave a vo Viedni. História aj súčasnosť Viedne im priblížila sprievodkyňa z Bratislavy, pani Navrátilová. Spoločne navštívili katedrálu Stephansdom – symbol mesta, Schönbrunn – sídlo cisárskej rodiny, Mariahilfer Strasse a potulkami mestom mali možnosť vidieť aj Staatsoper, Belveder, Burgtheater, Pavilón Secesie, Museum für angewandte Kunst, Hofburg a mnoho iných významných budov.

TVORBA HUMANKOV

Literárna tvorba

Som hrdý Košičan

Každý jeden deň som v meste Košice, pretože tu bývam. Pravidelne chodím na tréningy plávania. Počas cesty na tréningy, či už autom alebo autobusom, všimam si každodenný ruch v meste. Naše mesto mám naozaj veľmi rád a som hrdým Košičanom. Pre nás, obyvateľov, ponúka veľa možností. Pán primátor Richard Raši sa neustále pokúša modernizovať naše krásne mestečko. Aj preto sa môžeme pýšiť najmodernejšou električkovou traťou v Európe. Sú vybavené modernými tabuľami, ktoré sú ako na letiskách a v metre. Obsahujú základné informácie pre cestujúcich – koľko je hodín, číslo električky a o koľko minút prichádza a odchádza električkový spoj. To sa mi veľmi páči, lebo je to zaujímavé. Za veľký úspech nášho mesta považujem to, že sme sa stali v roku 2015 „Európskym hlavným mestom kultúry“ a veľkú radosť mám aj z toho, že tento rok naše mesto dostalo titul „Európske hlavné mesto športu“. Čo mňa ako horlivého športovca naozaj teší. Košice disponujú aj mnohými krásnymi historickými pamiatkami. Za unikát pokladám Dóm svätej Alžbety.

Olíver Skála, žiak 5.A triedy

Nezmyselno-zmyselná

Surrealizmus

Cola, cocacola a red bull

to sú mi nápoje,

niekto by sa rád pri nich obul.

*Keď sa už obuje, tak sa ihneď
vyzuje.*

Je tu disneychannel.

Je to program o Slovensku,

ale nie o pive,

o čom nikto nevie.

Kto pije kozla šúr vie.

Je muž kozy kozel? ÁNO!

Čo tam, kto tam?

Jéj, noha leva

A je tu sliepka!

A je nič? Ty?

Ivana Gamrátová, žiačka 5.A triedy

Avantgarda v básni

Bola tu huba malá,
ktorá vo svete stála.
Vlak je veľký,
strom je malý.
Som dobrý! Očí ježibaby,
kačky Valérie
na mňa pozerajú z maľby kriedou.
Mám sa!
A tak idem ďalej.
Ako malej.
Zrazu vidím psa,
je z NASA.
Pekný ako tulipán je.
Zrazu zistím,
je to kólia. Jéj!
Ja mám kóliu pomyslí si.
Hodím si šípkou
a budem si istý.
Zelená je tráva,
zelená je Misi.
Auto chrčí ako komíny.
Bývam v dome?...

Ivana Hajdušeková,
žiачka 5.A triedy

Dovolenka v Tasmánii

S rodinou sme si užívali dovolenku v Tasmánii. V jeden obyčajný letný horúci deň sme sa ja, môj brat a dvaja kamaráti rozhodli, že si urobíme výlet jachtou. Spočiatku to vyzeralo ako dobrý nápad, nakoniec sme sa však presvedčili, že to až taký dobrý nápad nebol.

V časti, kde sme bývali, býval len jeden zvláštny pán, z ktorého som mal pri stretnutí mierny strach. Keď sme chceli ísť na jachtu, mali sme len jedinou nádej, a to jeho. On totiž zhodou okolností jedinou jachtu, ktorá sa nachádzala v našom okolí, vlastnil. Volala sa Maphetit.

Tento pán, mal k svojej lodi zvláštny citový vzťah. Každé ráno si privstal, aby vyčistil svoju loď a poprial jej dobré ráno. Bola pre neho niečo ako žena, ktorej sa vzdal kvôli Maphetit. Váhali sme, no nakoniec sme sa predsa len rozhodli, že ho pôjdeme požiadať, či by nám loď nepožičal.

Pozrel sa na nás, ako keby sme boli blázni: „V žiadnom prípade!“ povedal zvýšeným hlasom, ktorý prerušoval bláznivým smiechom. Zvrtol sa a so smiechom odišiel. Keďže sme na tú loď veľmi chceli ísť, povedali sme si, že to ešte skúsime. Na ďalší deň sme za ním išli veľmi skoro ráno. On už samozrejme umýval svoju loď ako každé ráno.

„Haló!“ skríkol som. Moje volanie mu však nestálo ani za zdvihnutie hlavy, iba natiahol ruku a ukázal mi prostredník. Zhodli sme sa na tom, že nám ju asi dobrovoľne nedá. Keď nie po dobrom, tak aspoň po zlom. V noci, keď sa už ukladal spať, prišiel náš čas. Hneď, ako sa zatvorili dvere od jeho chatrče, nasadli sme na loď a vyštartovali preč.

Mali sme plán: vyplávať na more tak ďaleko, aby nás nevidel. Prespali by sme a ráno by sme sa vybrali na vytúžený výlet. Takmer všetko sa nám podarilo. Doplávali sme čo najďalej, zakotvili sme a prečkali noc. Ráno sme sa prebudili do krásneho teplého slnečného dňa. More bolo krásne tyrkysové. Slnko svietilo. Ideálny deň na jachtu. Hneď ako môj brat vstal, skočil do vody a začal sa potápať. Ja som si zatiaľ urobil výborné mojito. Keď už všetko vyzeralo krásne, zrazu som počul buchot v dolnej kajute. Kamarátov som našiel bezvedomí. Rýchlo som vybehol hore schodmi. Skôr, ako som stihol niečo urobiť, zazrel som na vode pri lodi malý motorový čln, ktorý parkoval každé ráno pri Maphetit. Vtedy mi to všetko v hlave docvaklo. Ten čudák sa prišiel pomstiť za Maphetit. Otočil som sa a oproti mne stál s baseballovou pálkou v ruke.

„Buch!“ trafil ma ňou priamo do hlavy. Potom si už nič nepamätám. Zobudili sme sa v starej budove. Sedeli sme priviazaní na stoličkách. Po chvíli som zistil, že to neboli stoličky. Boli to elektrické kreslá. Pozrel som sa okolo seba. Sedeli tam všetci okrem môjho brata, ktorý sa potápal vo vode a jeho asi ten zmyslov zabavený pán nenašiel. Vedľa mňa bola položená nejaká nádoba, ktorá vyzerala ako buble tea.

V tom vošiel do izby človek, ktorý sa nám chcel príliš kruto odplatiť za požičanie si lode. Bol to hotový horor. Povedal iba štyri slová: „Toto ste nemali robiť“ a pustil do nás pár voltov. V hlave mi prebehol celý život, ale stále som cítil nádej v mojom bratovi.

Keď do nás šiel pustiť ďalšiu porciu voltov, vošla dnu polícia. Chceli ho zneškodniť, no on si zo zadného vrecka vytiahol nôž, ktorý sa snažil hodiť do policajta. Skôr, ako to stihol, policajt ho v sebaobrane postrelil do nohy. Potom ho už len spacifikovali a odniesli do policajného auta. Rozviazali nás a boli sme voľní. Nevedel som, čo mám robiť. Od toho napätia som až skolaboval. Privolaná záchranka ma prebudila a po dvoch hodinách som sa ako tak spamätal. Zistil som, že políciu privolal môj brat, ktorý celý čas loď prenasledoval. Na ďalší deň sme odišli domov a vedel som, že o Tasmánii už nechcem v živote počuť.

Vtom som sa prebudil. Poobzeral som sa okolo seba. Vyskočil som z postele a z okna som uvidel krásny výhľad. Stále sme boli v Tasmánii. Vydesilo ma to:

„Bol to všetko iba sen?“

Maxim Miškov, žiak sekundy A triedy

Pekný víkend

V piatok som cestovala do Viedne. V sobotu sme veľmi dlho chodili, ale oplátilo sa. Došli sme na viedenské trhy. Bolo tam veľmi pekne, lebo tam bolo veľa pekných vecí. V nedeľu som v čižme našla veľa sladkostí a rôzne iné veci. Večer prišiel čert a dal nám sladké uhlie. Za ním prišiel anjel a ten nás chránil pred čertom. Nakoniec prišiel Mikuláš a rozdal nám sladkosti.

Nicol Heldová, žiačka 2.A triedy

Moja najstrašidelnejšia kniha

Moja najstrašidelnejšia kniha je od Roalda Dahla a volá sa Čarodejnice. Síce nie som veľmi vášnivá čitateľka, ale od tejto knihy som sa nevedela v ten večer odtrhnúť. Celá napätá a so strachom v srdci som ju čítala a čítala, až som sa dostala k osudným slovám... Knihu som zatvorila. V tých riadkoch sa písalo, čo spôsobili čarodejnice piatemu dieťaťu, ktoré poznala Roaldova babka. Knihu som dala prečítať aj mamke, aby sa pozrela, či aj na ďalších stranách je tá kniha taká strašidelná. Mamka ju ešte stále nečítala, a tak horím nedočkavosťou, že ako sa to všetko skončí...

Katarína Farbulová, žiačka 4.A triedy

Ja a kniha

Kniha je super vec. Mám rada knihy. Je lepšie čítať knihy, ako sedieť za počítačom. Pri prechádzaní riadkov svojich kníh, si rada s napätím predstavujem odohrávanie deja. Prečítala som už veľa kníh. Veľmi sa mi páčila kniha: *Analfabeta negramotná*. Úplne si získala moje srdce. Vďaka zaujímavým a pútavým situáciám som sa vcítila do dejú a na chvíľu som sa stala aj jeho súčasťou vo svojich myšlienkach. Keby som bola ešte malá, nevedela by som si to prečítať a to by bola veľká škoda. Teraz si už ani neviem predstaviť, aké by to bolo nevedieť čítať. Kniha sa pre mňa stala priateľom. Z mojich všedných dní vždy vie urobiť neobyčajné zážitky.

Eva Senteliková, žiačka 4.A triedy

Výtvarná galéria

Tvorba Humankov

SPOZNÁVAME SVOJHO OBLÚBENÉHO PÁNA UČITEĽA

Mgr. Peter Protivňák:

ČLOVEK

S VEĽKÝM SRDCOM

ŽIACI ČASTO O ŇOM ROZPRÁVAJÚ, ŽE JE „PROTIVŇAK“, ALE VÔBEC NIE JE PROTIVNÝ... :-) VŽDY JE OCHOTNÝ POMÔCŤ KOLEGOM A MÁ RÁD HUMOR.

Čo Vás baví?

Z každého rožku trošku. Veľmi rád rozprávam, čo je v práci učiteľa obrovská výhoda, ale aj nutnosť. Na druhej strane rád počúvam aj iných - ich názory, nápady, myšlienky. Myslím, že človek sa už samotným počúvaním môže veľa naučiť. Som veľmi rád, keď som obklopený ľuďmi a niečo sa okolo mňa deje a som rád, že na našej škole mám možnosť byť medzi skvelými ľuďmi.

Akú školu ste navštevovali?

Svoju misiu v školskom systéme som začal na základnej škole na Lechkého ulici v Košiciach. Potom som bol

študentom na bilingválnom gymnáziu Jána Amosa Komenského. Učiteľstvo som vyštudoval na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Aký je Váš najlepší zážitok zo školy?

Zážitky zo školy by som rozdelil do dvoch skupín - keď som bol v škole ako žiak alebo študent a keď som v škole ako učiteľ.

Veľkú radosť mi robia úspechy mojich žiakov. A nemusí ísť iba o úspech v nejakej súťaži. Teší ma, aj keď sa žiaci dozvedia niečo nové, keď porozumejú niečomu, čo im predtým nešlo alebo o tom vôbec nevedeli. Najlepším zážitkom v škole sú pre mňa chvíle,

kedy zbadám, že čas a energia, ktorú som vynaložil, priniesli svoje ovocie.

Skvelých momentov v škole som zažil mnoho. Za najlepší zážitok z čias môjho štúdia považujem deň, keď som úspešne absolvoval svoje záverečné skúšky na vysokej škole a vedel som, že môžem ísť robiť to, čo ma baví.

Aký máte vzťah k deťom?

Positívny. Dúfam, že je to obojstranné.

Prečo ste prišli na našu školu?

Byť učiteľom bol môj sen. Hľadal som školu s dobrým menom, dobrým technickým vybavením, v ktorej sa môže učiteľ žiakom skutočne venovať. Keď som sa dozvedel o voľnom pracovnom mieste na našej škole, prihlásil som sa a úspešne som prešiel cez prijímacie konanie.

Čo rád robíte vo voľnom čase?

Rád počúvam hudbu. Nemám iba jeden obľúbený štýl hudby alebo interpreta, pesnička sa mi jednoducho musí páčiť a nezáleží na tom, či je to rock, jazz, pop alebo iný žáner. Baví ma aj spievať, ale keďže som asi jediný, komu môj spev neprekáža, tak si spievam len v súkromí. Rád sledujem rôzne americké seriály, prevažne dobré situačné komédie,

pri ktorých si nielen oddýchnem, ale sa aj venujem tomu, čo ma baví - angličtine.

Športujete?

Samozrejme. Pravidelne rýchlo bežím na autobus. Okrem toho mám rád turistiku.

Aký je Váš obľúbený film? Prečo?

Vybrať jeden obľúbený film je náročné. Ale môj najobľúbenejší seriál je Teória veľkého tresku, lebo je vtipný, je z vedeckého prostredia a sledujem ho v angličtine.

Aký je Váš obľúbený spisovateľ?

Pri knihách je to u mňa podobné ako s hudbou, rád čítam rôzne žánre a rôznych autorov.

Kde bývate?

Doma. ☺ Do školy to mám na pár krokov.

Máte vysnívanú krajinu?

Áno.

Čím ste chceli byť od malička?

Ako malý som chcel byť predavač zmrzliny alebo zákuskov. Sladkosti mám stále veľmi rád.

NÁUČNÉ OKIENKO

Naučme sa niečo o zvieratkách z doby ľadovej...

Mamut

Je vyhynutý rod z čeľade slonovitých a radu chobotnatcov. Niekedy sa zaraďujú do špeciálnej čeľade mamutovité, ktorá zahŕňa iba tento rod. Mamuty boli podobné dnešným slonom. Mali dlhé zahnuté kly, hrubú vrstvu tuku a severské druhy dlhé chlpy. Klami vyhrabávali rastliny spod snehu. Mali chobot ako ostatné chobotnatce. Pravekí ľudia lovíli tieto zvieratá. V ľadovej dobe obývali severné oblasti Európy, Severnej Ameriky a severnej Ázie. Väčšinou sa mamuty považujú za oveľa väčšie ako dnešné slony. Táto chyba dokonca viedla k používaniu slova „mamutí“ v zmysle „obrovský“. Najväčší z mamutov z Kalifornie síce v kohútiku dosahoval výšku najmenej 4 metre a mamuty vážili aj 6 až 8 ton, ale väčšina druhov mamutov bola veľká len asi ako dnešný slon indický. Na Wrangelovom ostrove pri brehoch východného Sibíru sa našli aj fosílie trpasličích druhov mamutov. Väčšina mamutov vyhynula na konci poslednej ľadovej doby. Posledné mamuty z Wrangelovho ostrova však vyhynuli až okolo roku 2000 pred Kr. Dodnes nie je jasné, či mamuty vymreli v dôsledku klimatických zmien alebo či ich vyhynutie spôsobili ľudia ich lovom.

Šabľozubý tiger

Smilodon je rod vyhynutých mačkovitých mäsožravcov z podčeľade Machairodontinae (teda z tzv. šabľozubých tigrov). Žil na území dnešnej Severnej a Južnej Ameriky zhruba pred 2,5 miliónmi až 10 000 rokov. Smilodon je veľmi známy práve svojimi relatívne dlhými očnými zubmi, najdlhšie zo všetkých druhov šabľozubých tigrov; u najväčšieho druhu Smilodon populator vyčnievali až 17 cm. Zrejme ich mal, aby mohol spôsobovať koristi bodné a sečné rany. Pravdepodobne lovil veľa druhov zveri, napríklad bizóny, losy, jelene, americké ťavy, kone, obrie pozemné leňochody, a mláďatá mamutov. Vyhynul asi pred 12 000 rokmi. Niektorí vedci si myslia, že ľudia mohli nepriamo prispieť k ich vymretiu, buď lovom alebo zavlečením nejakej choroby do populácie šeliem. Iní sa domnievajú, že vymretie spôsobil koniec ľadovej doby – keď sa skončila, zmenila sa vegetácia a zmenšil sa ich životný priestor.

Tyrannosaurus rex

Dnes patrí medzi najznámejšie dinosaury. Žil pred 68 až 65 miliónmi rokov vo vrchnej kriede, nájdený bol na západe Severnej Ameriky. Bol dvojnohý mäsožravý dinosaurus s masívnou lebkou, udržiavanou v rovnováhe pomocou dlhého chvosta. V každej čeľusti mal rad zakrivených a vykrajovaných zubov dorastajúcich do dĺžky až 15 centimetrov. Jeho predné končatiny boli veľmi malé a disponovali iba dvoma prstami. Pravým opakom jeho predných končatín boli jeho dlhšie a mohutnejšie zadné končatiny. Jeho veľkosť, s dĺžkou okolo 13 metrov, výškou zhruba 6 metrov a hmotnosťou približne 6,8 ton priradzujeme k najväčším suchozemským zvieratám, aké kedy žili. Dodnes bolo objavených zhruba 30 exemplárov tohto rodu, z ktorých sú niektoré takmer kompletne kostry. Vzhľadom na hojný fosilný materiál tohto

dravého dinosaura je možný rozsiahly výskum jeho biológie, ontogenézy a biomechaník, no veľa aspektov jeho života, ako je získavanie potravy, fyziológia či akú najväčšiu rýchlosť mohol dosiahnuť, zostáva dodnes spornou otázkou.

ZÁBAVNÉ OKIENKO

Rozprávka nakoniec...

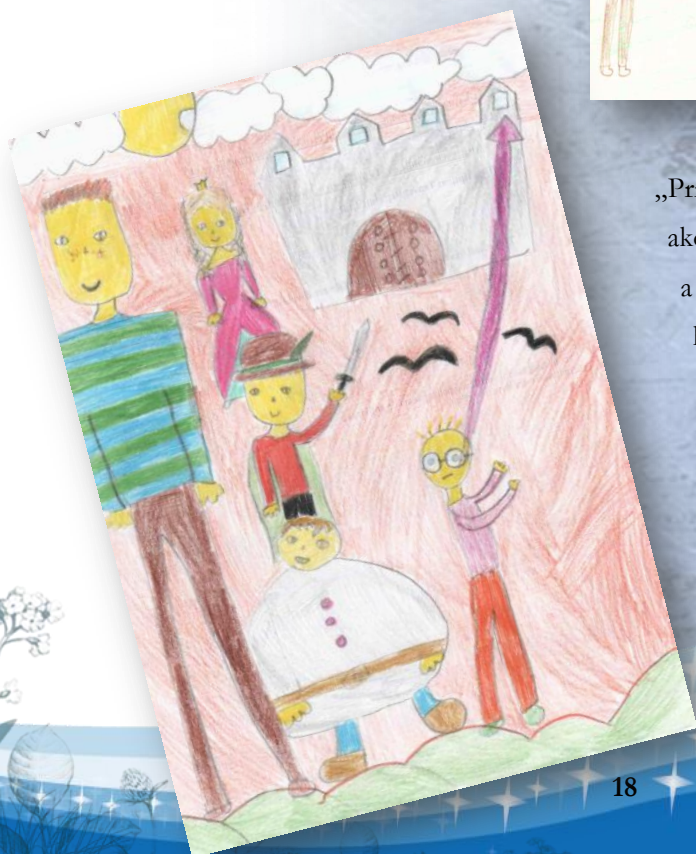
Dlhý, Široký a Bystrozraký

Jeden princ sa raz zaľúbil do princeznej, ktorú väznil zlý čarodejník. Princ chcel princeznú vyslobodiť. Pomáhali mu pritom traja kamaráti: Dlhý, Široký a Bystrozraký. Prvý sa vedel natáhať, druhý nafukovať a tretí videl veľmi ďaleko. Oči však mal zaviazané, lebo na čo sa zadíval, to nimi spálil. „Princeznú vydám len tomu, kto ju tri noci ustráži v izbe,“ povedal čarodej princovi. Dlhý sa hneď natiahol popri stenách, Široký sa nafúkol pred dverami a Bystrozraký si sadol k oknu. Princ si sadol k princeznej a chytil ju za ruku. Lenže všetci zaspali a ráno princeznej nebolo. Bystrozraký sa díva z okna a hovorí: „Sto míľ ďaleko stojí jedľa. Na nej je šuška a to je princezná.“ Dlhý sa natiahol až do neba. Urobil krok a už bol pri nej. Šušku odtrhol, urobil krok nazad a dal ju princovi.

Keď čarodej šušku uvidel, premenil ju znova na princeznú, zašomral si čosi pod fúzy a zmizol. Druhú noc opäť zaspali. Ráno Bystrozraký hovorí:

„Princezná je dvesto míľ odtiaľto ukrytá v skale ako drahokam.“ Dlhý sa rezko natiahol a Bystrozrakého si dal do vrečka. Urobil dva kroky a bolí tam. Bystrozraký sa na skalu zadíval a ona zhorela. Vzali drahokam a poď ho späť za princem. Keď čarodej kameň uvidel, nazlostil sa a zmizol. Tretiu noc zase zaspali. Ráno Bystrozraký vraví: „Tristo míľ ďaleko je more. Na dne je zlatý prsteň.“ Dlhý nečaká, už-už chce urobiť prvý krok. Ale Bystrozraký ho

zastaví: „Budeš potrebovať pomoc Širokého. Ber ho na plecá.“ Tri kroky a sú pri mori. Dlhý natáhuje ruku, ale dno nie a nie dočiahnuť. „Široký, pomôž, odpi z mora,“ poprosil Dlhý. Široký pije, hladina padá a Dlhý ťahá prsteň z vody. Vyhodí si Širokého na plecá a idú spať. „Ťažký si,“ vraví Širokému, „veľa vody si sa nachlípal.“ Široký si teda odskočí. Močí, močí... Ešteže zastavili na kopci. Pod Širokým je zrazu jazero. „Dost’ už, musíme sa vrátiť,“ súri Dlhý. A už sú spať. Čarodej akurát otvára dvere. Princeznú nevidí. Už-už dvíha paličku, že ňou začaruje princa. Ale Dlhý hodí prsteň na zem a ten sa hneď zmení na princeznú. „Nie, nie, nie,“ hromzí čarodej a rozplynie sa na čierny dym.

Hlavalamy

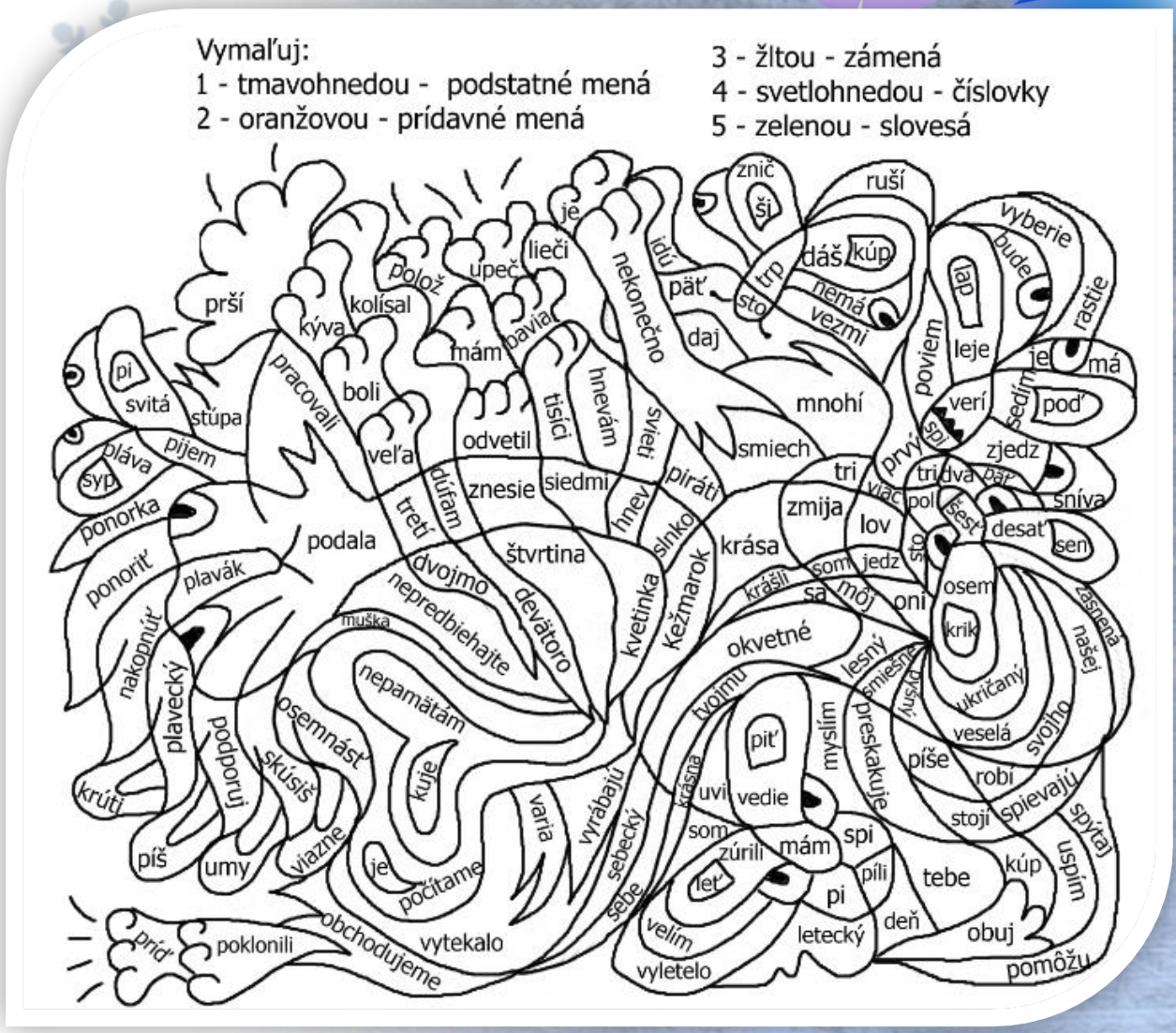
Ponamáhaj hlavičku, vyrieš našu tajničku...

	1									
	2									
3										
4										
	5									
6										
	7									
	8									
	9									
10										
	11									
	12									
13										

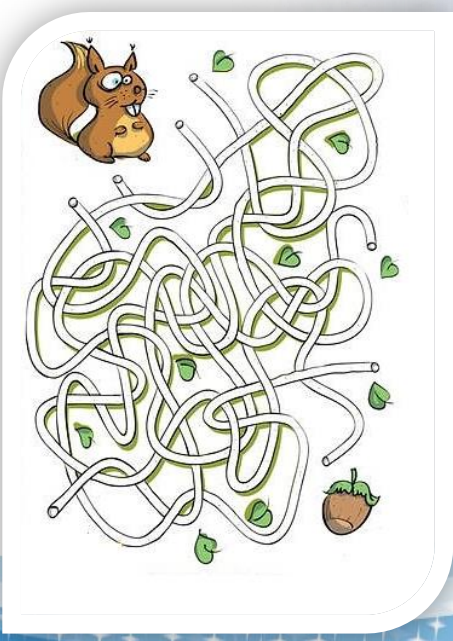
1	tekutina od kravičky
2	potreba na šitie
3	výtvarná činnosť štetcom
4	uhorka česky
5	letné červené ovocie
6	domov po anglicky
7	opak veľkého
8	múr
9	svitanie
10	žat'
11	dopravný prostriedok
12	manželka, družka muža
13	potreba na písanie

Vymaľuj podľa pokynov a nájdi obrázok...

- Vymaľuj:
 1 - tmavohnedou - podstatné mená
 2 - oranžovou - prídavné mená
 3 - žltou - zámená
 4 - svetlohnedou - číslovky
 5 - zelenou - slovesá

Stratený oriešok...

Zasmejme sa...

Zajac: Ahoj had, chcem sa ti ospravedlniť.
 Had: Za čo ???
 Zajac: Že som sa ti smial, že nemáš nohy.
 Had: To je zase nejaký žart, nie ???
 Zajac: Nie fakt nie, je mi to ľúto. Naozaj.
 Had: Ok, ospravedlnenie prijímam.
 Zajac: Tak ruku na to.

Redakčná rada

Jazyková úprava:

Mgr. .Eva Bednáriková

Mgr. Miroslava Vargová

Grafická úprava:

Mgr. Miroslava Vargová

Zodpovedný pedagóg:

Mgr. Miroslava Vargová

Autori príspevkov:

Oliver Skála

Ivana Gamrátová

Ivana Hajdušeková

Stacey Žeňuchová

Simona Lešová

Maxim Miškov

Nikolka Heldová

Katarína Farbulová

Eva Senteliková

Abigail Parks

Nina Nguyen

Maxima Dryjová

Katarína Marušinová

Ryan Vodenský

Ema Uličná

